

Verslag van de vergadering van de EG-Commissiewerkgroep Additieven

Datum: 13 september 2022
Commissie: DG Sante
Nederlandse Delegatie: Lotte Bronswijk VWS
Corinne Sprong RIVM
Judith de Heer RIVM

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres
Parnassusplein 5
2511VX Den Haag

T: 070 340 7911
www.rijksoverheid.nl

Dossierhouder
Lotte Bronswijk
lh.bronswijk@minvws.nl

Ons kenmerk
Verslag CWG Additieven d.d.
13 september 2022

Secretariaat ROW
dienstpostbusROW-
EU@minvws.nl

www.row-minvws.nl

Samenvatting

De EG-Commissiewerkgroep Additieven heeft op 13 september elektronisch vergaderd o.a. over nieuwe aanvragen, herziening specificaties, interpretatiekwesties, herevaluaties, verlaging limieten nitraat en nitriet en de geharmoniseerde monitoring van additieven.

Agenda

Overzicht van lopende aanvragen

De commissie presenteert ter informatie een overzicht van de lopende aanvragen.

Fruitsalades

Onder welke categorie vallen salades van vers fruit met een suikeroplossing of siroop? De lidstaten hebben hier in juni 2022 over gediscussieerd. Diverse lidstaten zijn vanwege het suikergehalte geen voorstander om deze salades onder vers fruit te laten vallen omdat de consument salades van vers fruit associëren met alleen vers fruit en niet met toegevoegd suikers of siroop. Voorstel is om dit in de guidance descriptoren te verduidelijken. Lidstaten konden op dit voorstel reageren. Vanwege tijdgebrek is de discussie doorgeschoven naar de volgende keer.

Nisine, curcumine en fosfaten in ei-analogen

Dit is een aanvraag voor het gebruik van nisine, curcumine en fosfaten in ei-imitaties. De aanvraag is al een aantal keer besproken en er waren nog een aantal openstaande vragen.

Nisine: In de opinie over nisine had EFSA een opmerking gemaakt dat het gebruik van nisine als voedseladditief tot eventuele resistentie van micro-organismen tegen nisine zou kunnen leiden wanneer nisine ooit als antibiotica gebruikt gaat worden. EFSA gaf destijds ook aan daar geen uitspraak over te kunnen doen. Zolang dit niet is opgehelderd kunnen er geen nieuwe toepassingen van nisine toegelaten worden.

Curcumine: over dit voorgestelde gebruik zijn geen verdere vragen.

Fosfaten: Op dit moment is de fosfaatname te hoog is en er worden daarom in principe geen nieuwe aanvragen voor fosfaat toegekend. Het totale fosfaatgehalte in ei-imitatie is echter lager dan in kippenei. Omdat de ei-imitatie de consumptie van ei vervangt zal de totale fosfaatname van consumenten van ei-imitatie lager zijn. Een lidstaat gaf in september 2021 aan daarom open te staan voor toelating. De aanvrager liet zien dat er minder fosfaat toegevoegd hoeft te worden, maar vroeg om een hogere limiet, waarbij het fosforgehalte gelijk wordt aan die van ei. De lidstaten hadden in juni 2022 een vraag over het effect van de verschillende vormen van fosfor (in kippeneieren en ei-analogen) op de veiligheid en biobeschikbaarheid.

De aanvrager heeft een document aangeleverd met de biobeschikbaarheid van de diverse vormen fosfaat. De Commissie heeft EFSA gevraagd naar dit document te kijken.

PGPR in consumptie-ijs en geëmulgeerde sauzen

De Commissie informeerde de lidstaten over een nieuwe aanvraag voor het gebruik van Polyglycerol polyricinoleate (PGPR). PGPR is in geëmulgeerde sauzen toegelaten met een maximumgehalte van 4000 mg/kg. Voor een aantal toepassingen is deze limiet niet genoeg. Daarom wordt toestemming gevraagd voor een hoger gehalte. Tevens wordt toelating gevraagd voor PGPR in consumptie-ijs met een lager vetgehalte. Het gebruik is door EFSA als veilig beoordeeld. De lidstaten hebben tot 14 oktober de tijd om feedback aan te leveren.

PGPR in cafeïne-houdende sportdranken

Deze aanvraag voor het gebruik van PGPR in cafeïne-houdende dranken is al in juni 2022 besproken. Cafeïne is toegevoegd in de vorm van een specifieke formulering die tot een gecontroleerde afgifte van cafeïne in het maagdarmkanaal leidt. De lidstaten hebben feedback aangeleverd over de aanvraag. Meerdere lidstaten zijn bezorgd over het effect van deze vorm van cafeïne op de veiligheid van deze stof. De aanvrager moet een betere innameberekening van PGPR aanleveren en een aantal vragen beantwoorden. Indien lidstaten nog vragen hebben over de technologische noodzaak, kunnen ze deze vragen schriftelijk indienen.

Gebufferde azijn

Er zijn 3 aanvragen voor het gebruik van gebufferde azijn. EFSA heeft een van deze aanvragen beoordeeld en als veilig beoordeeld. Voor de andere twee aanvragen was meer informatie nodig. Gebufferde azijn is een alternatief levensmiddelenadditief voor acetaten en lactaten. Er zijn nog wat vragen over het voorgestelde gebruik. De Commissie zal de aanvrager hierover benaderen. Daarnaast kunnen de lidstaten nog tot 14 oktober reageren over het te gebruiken E-nummer, de aangevraagde toelating en de door de aanvrager voorgestelde veranderingen in specificaties.

Geglycosyleerde steviolglucosiden

Het EFSA-panel heeft geglycosyleerde steviolglycosiden beoordeeld voor het gebruik als additief in verschillende voedselcategorieën. Naar blijkt is het metabolisme ervan gelijk aan het al toegelaten additief steviolglycosiden (E960). De dagelijkse aanvaardbare inname is daarom ook van toepassing op geglycosyleerde steviolglycosiden. Op basis van de verstrekte gegevens concludeerde EFSA dat het gevraagde gebruik als additief geen aanleiding geeft tot bezorgdheid wat betreft de veiligheid onder de beoogde gebruiksomstandigheden. EFSA heeft wel aanbevelingen voor de specificaties gedaan. De Commissie presenteerde het voorstel. De lidstaten hadden nog wat tekstuele opmerkingen. Het voorstel zal ter stemming worden gebracht in de SCoPAFF van 19 oktober.

Specificaties E960 RebAM

Het voorstel zal ter stemming worden gebracht in de eerstvolgende SCoPAFF.

Carbomeren

De Commissie informeerde de lidstaten over de voortgang van de aanvraag voor het gebruik van carbomeren in voedingssupplementen. Het gebruik is door EFSA als veilig beoordeeld. De carbomeren zorgen voor een gecontroleerde afgifte van de ingrediënten in voedingssupplementen. Dit voorstel is in meerdere vergaderingen besproken en zal ter stemming worden gebracht in de eerstvolgende SCoPAFF.

2-methyloxolane als oplosmiddel

Deze aanvraag voor het gebruik van 2-methyloxolane als oplosmiddel is in meerdere vergaderingen besproken. EFSA heeft het gebruik hiervan als veilig beoordeeld. In de vorige vergadering waren er nog wat vragen over de aanvraag en over de aanwezigheid van additieven in het oplosmiddel. De aanvrager heeft een presentatie gegeven om e.e.a. te verduidelijken. Een aantal lidstaten geven aan dat er voldoende tijd moet zijn om de toelating in hun eigen wetgeving op te nemen, aangezien oplosmiddelen onder de proceshulpstoffen vallen, wat nationaal is geregeld. De lidstaten hebben nog tot 23 september de tijd om te reageren. Het voorstel zal in de SCoPAFF van november ter stemming worden gebracht.

Reductie nitraat en nitriet

Frankrijk presenteerde de uitkomst van het ANSES onderzoek. Uit dit onderzoek blijkt dat de door de Commissie voorgestelde verlaging van nitriet en nitraat haalbaar is, maar niet zonder

aanvullende maatregelen t.a.v. de microbiële veiligheid. Een minder forse reductie is wel direct haalbaar, hetgeen ook blijkt uit de feedback van de stakeholders. Voor de kaasproducenten levert de voorgestelde verlaging geen problemen, maar verdere verlaging is niet wenselijk. Een lidstaat had voorgesteld om de wetgeving te vereenvoudigen en de bewoording 'vergelijkbare producten' te schrappen uit de beperkingen. Dit blijkt echter niet haalbaar. Er wordt nog nagedacht over andere vereenvoudigingen. Er is nog geen consensus over (gecombineerde) limieten op nitraat en/of nitriet als residu. Met betrekking tot de gecombineerde limieten verwijst de Commissie naar de EFSA opinie van het CONTAM panel over nitraat en nitriet die eind 2022 zal verschijnen en naar de EFSA opinie over nitrosamines die in 2023 zal verschijnen.

De Commissie gaat een conceptvoorstel voor de verlaging van nitraat en nitriet voorbereiden. Het streven is om het voorstel eind 2022 af te ronden. Het nieuwe voorstel zal na de vergadering naar de lidstaten worden gestuurd. De Commissie streeft ernaar om het voorstel in de ScoPAFF van november 2022 te bespreken.

Herziening specificaties E 471

Dit onderwerp is al in een aantal vergaderingen besproken. EFSA heeft het gebruik van E 471 in zuigelingenvoeding en voeding voor jonge kinderen opnieuw beoordeeld en veilig bevonden. Wel heeft EFSA aangegeven dat de limieten voor zware metalen in E 471 moeten worden aangepast en dat er limieten moeten komen voor 3-MCPD, glycidylesters (GE) en erucazuur. De brancheorganisatie geeft aan dat de limieten voor GE niet op korte termijn gehaald kunnen worden. De industrie is bezig het productieproces van E 471 aan te passen om het GE gehalte te verlagen. De GE gehalten zijn echter nog niet op het gewenste niveau, de industrie heeft hiervoor meer tijd nodig. De Commissie stelde voor om stapsgewijs te verlagen door op korte termijn de limiet die nu al gehaald kan worden in te voeren, om vervolgens in een tweede stap de lagere limiet te introduceren. Diverse lidstaten geven aan ook een stapsgewijze verlaging te willen van de GE-limiet op E 471 bestemd voor zuigelingen en jonge kinderen. De Commissie komt met een nieuwe versie van het voorstel waarop de lidstaten feedback kunnen geven.

Update guidance descriptors

In VO 1333/2008 waren eerst drie categorieën voedingssupplementen. Dit is teruggebracht naar twee. De guidance descriptors moeten hier nog op aangepast worden. Op dit moment is er nog discussie over chewable forms (kauwbare vormen) en chewable tablets (kauwtabletten). Mogelijk is er sprake van een vertalingsprobleem. De Commissie zoekt dit verder uit. De descriptors voor FC 17 vormen de bottleneck voor de publicatie van een nieuwe versie van de guidance descriptors.

Wettelijke status 2 mineralen in probiotica

Dit betreft het gebruik van twee mineralen in supplementen met gevriesdroogde probiotica. De mineralen helpen de bacteriën door ze vitaal en levend te houden bij rehydratie en gastro-intestinale passage. De mineralen mogen volgens VO 1925/2006 onder bepaalde voorwaarden ook gebruikt worden voor verrijking van voedsel. Valt de toepassing onder de additievenwetgeving vanwege hun technologische functie, onder de verrijkingwetgeving of is het een gewoon ingrediënt? Op basis van de gegevens verstrekt door de industrie zien de meeste lidstaten dit als additiefgebruik waarvoor een nieuwe functionele klasse moet worden gecreëerd. Echter kunnen de Commissie en lidstaten de omvang en de impact hiervan niet direct overzien, waardoor ze nog geen beslissing hebben genomen. Lidstaten krijgen tot 14 oktober de kans hierop te reflecteren.

Tafelzoetstoffen met suiker

Kan een product dat voor 99% uit suiker en voor 1% zoetstof bevat als tafelzoetstof (FC 11.4) worden beschouwd of valt het onder andere suikers en siropen (FC 11.2)? De meeste lidstaten vinden van wel, een paar zijn het daar niet mee eens. Zij kijken naar het hoofdbestanddeel en dat is suiker. Ook vinden zijn dat het consumenten op een verkeerd been kan zetten. De kwestie is al eens in 2013 besproken in de additievenwerkgroep en in de (voorloper van de) SCOPAFF. Het standpunt van de Commissie was destijds dat tafelzoetstoffen wel suiker mochten bevatten. Dit standpunt is destijds niet aangenomen. Ook nu wordt er geen consensus bereikt.

Natriumthiocyanaat en lactoperoxidase

Het enzym lactoperoxidase kan natriumthiocyanaat omzetten naar een antimicrobiële stof. Het heeft hiervoor waterstofperoxide nodig, dat gevormd kan worden uit glucose met behulp van het enzym glucose oxidase. Er is in het kader van de enzymverordening een aanvraag voor lactoperoxidase ingediend. Maar hoe moet dit gereguleerd worden? Moet het hele systeem als additief gezien worden, of valt lactoperoxidase onder de enzymwetgeving en moet natriumthiocyanaat als additief gereguleerd worden? Lidstaten hebben hun feedback gegeven. De discussie wordt de volgende werkgroepvergadering voortgezet.

Sulfiet in gedroogde abrikozen

Een lidstaat had een vraag over gedroogde abrikozen die weer gerehydrateerd zijn en vervolgens gepasteuriseerd. Onder welke voedselcategorie vallen deze abrikozen en hoeveel sulfiet mag daar inzitten? De meeste lidstaten vinden dat de abrikozen onder FC 4.2.1 (gedroogde groenten en fruit) vallen. Een aantal lidstaten zijn het daar niet mee eens. De volgende vergadering wordt de discussie hervat.

Listex als proceshulpstof in voedsel van dierlijke en niet-dierlijke oorsprong

Een lidstaat had een vraag over de status van Listex, een bacteriofaag die ziekmakende Listeria bacteriën doodt. Lidstaten verduidelijken dat bij gebruik op de buitenkant van producten van dierlijke oorsprong, artikel 3 lid 2 van de hygiëne verordening van toepassing is op Listex (en andere bacteriofagen).

Conserverende cultures

Dit onderwerp is al een aantal keer in het verleden geagendeerd. Een lidstaat heeft gevraagd of dit onderwerp weer op de agenda kan worden gezet om te kijken of de criteria die in het verleden zijn opgesteld aangescherpt kunnen worden zodat ze bruikbaar zijn om het onderscheid te kunnen maken tussen microcultures die zijn toegevoegd om een gefermenteerd product te maken waarbij de intrinsieke aard van het product is veranderd (zoals yoghurt, bier, kaas en zuurkool; geen additiefgebruik) en cultures die toegevoegd worden enkel om het product een langere houdbaarheid te geven (wel additief gebruik). Een lidstaat heeft toegezegd om voor de volgende bijeenkomst met een discussiestuk te komen.

Titaandioxide – VO 2022/63 – terminologie en interpretatie

Een aantal lidstaten gaven aan dat er verwarring is ontstaan over de (vertaling van de) terminologie in artikel 2 en recital 13. De Commissie verwijst naar een document dat ze op 6 september 2022 heeft rondgestuurd.

Update follow up herevaluatieprogramma EFSA

De Commissie informeert de lidstaten over de aanbevelingen die EFSA heeft gedaan ten aanzien van E 475 (polyglycerol esters of fatty acids), E 476 (PGPR) en E 422 glycerol. Bestaande limieten voor onzuiverheden moeten worden aangepast (metalen) of worden geïntroduceerd (zoals 3-MCPD, glycidine esters en erucazuur). De lidstaten kunnen feedback aanleveren tot 14 oktober.

Statement E554 and E555

Tijdens een vorige vergadering bracht een lidstaat in dat E 554 en E 555 aluminium bevatten. Deze lidstaat vindt dat gezien de mogelijke schadelijke effecten van dit metaal de inname beperkt moet worden. EFSA heeft inmiddels een herevaluatie uitgevoerd op de stoffen en het lidstaat vindt dat de Commissie een vervolgactie in gang moet zetten. Voor E 554 is een specifieke toelating in FC 12.1, alleen voor zout voor oppervlaktebehandeling van gerijpte kaas. Er is geen gebruik voor dit zout gemeld en de meeste lidstaten vinden dat daarom de autorisatie ingetrokken kan worden. Een aantal lidstaten zal het specifieke gebruik van E 554 bij de kaasindustrie nog navragen. Het andere gebruik betreft E 555 als onderdeel van pearlescent pigments. E555 wordt gebruikt als drager in E 172. Als EFSA de opinie van E 172 heeft afgerond zal de Commissie in een keer de follow-up van pearlescent pigments uitvoeren.

Geharmoniseerde monitoring additieven en aroma's

Op basis van alle discussies met de lidstaten en met EFSA heeft de Commissie een concept aanbeveling gedaan ten aanzien van de geharmoniseerde monitoring van additieven en aroma's. Levensmiddelenadditieven en -aroma's worden op basis van hun risico geprioriteerd. Stoffen met een hoge en middelhoge prioriteit moeten eens in de 10 worden gemonitord. Data die aan EFSA aangeleverd moeten worden zijn aanwezigheidsdata (etiketdata) voor additieven en rookaroma's en/of gebruikershoeveelheden door de industrie en/of meetwaarden in voedsel. Focus van de monitoring ligt op representatieve voedingsmiddelen van voedselcategorieën die het meeste zullen bijdragen aan de blootstelling. Alvorens de geharmoniseerde monitoring ingevoerd wordt (2027), wordt er over de periode 2024-2026 een pilot ingevoerd waarbij ieder jaar een cyclus van prioritering, datacollectie en rapportage aan EFSA wordt uitgevoerd. Lidstaten kunnen tot 23 september feedback aanleveren.

AOB:

- Er is een nieuwe geconsolideerde versie van de specificatieverordening 231/2012.
- Niet alle documenten onder AOB in de agenda zijn besproken in de vergadering. Lidstaten kunnen schriftelijk feedback geven op die stukken tot 14 oktober.

- Een lidstaat attendeerde op een artikel verschenen in de British Journal of Medicine, waarin zoetstoffen worden geassocieerd met hart- en vaatziekten. EFSA neemt dit artikel, alsmede alle andere artikelen over mogelijke effecten van zoetstoffen, mee in de herevaluatie van zoetstoffen. Ook attendeerde de Commissie de lidstaten op een draft recommendation over sweeteners van de WHO.

Den Haag, september 2022